EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 17.3.2006
COM(2006) 134 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Atjaunināta ES tūrisma politika – veidojot spēcīgāku Eiropas tūrisma partnerību

1. TŪRISMS UN ATJAUNOTĀ LISABONAS STRATĒĢIJA

1.1. Uzdevumi izaugsmes un nodarbinātības jomā

2005. gada februārī Komisija lika priekšā sākt jaunu posmu Lisabonas stratēģijā, koncentrējot Eiropas Savienības centienus uz diviem galvenajiem uzdevumiem: nodrošināt izteiktāku un noturīgāku izaugsmi un radīt vairāk un labākas darbavietas[1].

Kopš 1997. gada tūrisma spēja radīt nodarbinātību un izaugsmi ES līmenī ir atzīta vairākkārt[2]. Izšķirīgie faktori nozares straujas izaugsmes sekmēšanā ir globalizācija, demogrāfiskās pārmaiņas un transporta attīstība. Ar saviem daudzveidīgajiem tūrisma objektiem un tūrisma pakalpojumu kvalitāti Eiropa ir pasaules galvenais tūristu ceļamērķis. Tādēļ tūrisms ir darbības veids, kuram var būt liela nozīme izaugsmes un nodarbinātības stratēģijas mērķu sasniegšanā.

Tūrisms ir caurviju nozare, kurā iesaistīti dažnedažādi pakalpojumi un arodi un kura saistīta ar daudziem citiem saimnieciskās darbības veidiem. Tas iespaido tādas nozares kā transportu, celtniecību, mazumtirdzniecību un daudzās nozares, kas ražo brīvdienu produktus vai sniedz ar izklaides un dienesta braucieniem saistītus pakalpojumus. Lai gan savs devums šajā nozarē ir dažām starptautiskām sabiedrībām, pārsvarā tajā dominē MVU. Eiropas tūrisma industrija šaurākā izpratnē rada vairāk nekā 4 % no Kopienas IKP, un apmēram 2 miljoni uzņēmumu nodarbina apmēram 4 % no visa kopējā darbaspēka (aptverot aptuveni 8 miljonus darbavietu). Ja ņem vērā sakarus ar citām nozarēm, tad tūrisma ieguldījums IKP ir lēšams ap 11 % un dod darbu vairāk nekā 12 % darbaspēka (24 miljoni darbavietu).

Darbavietu izveides temps tūrismā ir augstāks par vidējo, salīdzinot ar Eiropas tautsaimniecību kopumā. Pēdējos desmit gados ikgadējais *HORECA* nozarē (viesnīcas, restorāni un kafejnīcas) nodarbināto pieauguma temps gandrīz vienmēr ir bijis lielāks nekā kopējais nodarbinātības pieauguma temps[3]. Viens no svarīgiem iemesliem tūrisma devumam darbavietu radīšanā, it sevišķi sievietēm, jauniešiem un vājāk sagatavotām personām, ir nodarbinātības nepilnā slodzē lielais īpatsvars un elastīgi darba līguma noteikumi. Vajadzīgi arī šā darbaspēka elastīgumam atbilstīgi nodarbinātības drošības un prasmju izkopšanas pasākumi.

Tūrismam ir liela nozīme vairuma Eiropas reģionu attīstībā. Tūrisma vajadzībām izveidotā infrastruktūra veicina vietējo attīstību, un darbavietas tiek radītas vai saglabātas pat tādos rajonos, kur ir rūpniecības vai lauku dzīves pagrimums vai notiek pilsētu atjaunošana. Reģionu pievilcības uzlabošanas vajadzība darbojas kā stimuls arvien lielākam skaitam ceļamērķu un ieinteresēto personu pievērsties noturīgākai un ekoloģiski nekaitīgākai praksei un politikai. Noturīgam tūrismam ir svarīga vieta kultūras un dabas mantojuma saglabāšanā un uzlabošanā arvien vairāk jomās, sākot ar mākslu un beidzot ar vietējo virtuvi, amatniecību vai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu[4]. Tas savukārt pozitīvi iespaido nodarbinātību un izaugsmi. Komisija un tūrismā iesaistītās personas to ir atzinušas un aktīvi izstrādā Eiropas Tūrisma dienaskārtību 21.

---

1 KOM (2005) 24, 2.2.2005.

2 Sk. http://europa.eu.int/comm/enterprise/services/tourismeu.htm#factsandfigures

3 Statistikas birojs. *Statistics in focus 32/2005*

4 Eiropas noturīgas attīstības stratēģija 2005–2010. Sk. http://europa.eu.int/comm/sustainable/sds2005-2010/index_en.htm

Tūrisms Eiropas ceļamērķu apmeklētājus iepazīstina ar mūsu vērtībām un mūsu mantojumu. Tūrisms veicina saprašanos starp tautām un palīdz veidot Eiropas identitāti. Tas arī sekmē kultūru dialogu dažādu sociālu, ekonomisku un kultūras grupu saskarē.

Nesenā Eiropas Savienības paplašināšanās ir palielinājusi Eiropas tūrisma ceļamērķu un produktu daudzveidību, atklājot daudzus dabas un kultūras objektus, kas bieži vien nav bijuši zināmi daudziem Eiropas pilsoņiem. Attīstoties tūrismam jaunajās dalībvalstīs un kandidātvalstīs, Eiropas tūrisma nozarē radīsies izaugsme un darbavietas.

Līdz ar to tūrisms ir svarīgs atjaunotās Lisabonas stratēģijas elements; tā īstenošana nav vienīgi valsts pārvaldes iestāžu rūpe. Lisabonas stratēģijas izvirzīto uzdevumu izpildei būs visas ES, valstu, reģionu un vietējā mērogā ieinteresētās personas jāiesaista atjaunotā partnerībā izaugsmei un nodarbinātībai.

1.2. Tūrismam risināmās problēmas

Tūrismu visspēcīgāk ietekmēs Eiropas demogrāfiskās struktūras pārmaiņas. Turpinās palielināties vecāku cilvēku (no 65 g.) skaits, jo iedzīvotājiem kopumā ir labāka veselība, ilgāks paredzamais mūžs un lielāka tērētspēja nekā iepriekšējām paaudzēm. Tādēļ jāpalielinās to cilvēku skaitam, kas vecāki par 50 gadiem un ceļo daudz vairāk.

Līdztekus šim būtiskajam tūrisma pieaugumam mainīsies arī sabiedrības pieprasījums tūrisma veidu ziņā. Sagaidāms, ka visievērojamākais pieaugums būs veselības tūrismā un ar kultūras un dabas mantojumu saistītajā tūrismā.

Lai gan Eiropa ir visvairāk apmeklētais reģions pasaulē, no citām pasaules daļām ieradušos tūristu skaits aug lēnāk nekā vidēji pasaulē. Parādās jauni un attīstās konkurējoši ceļamērķi ar novatoriskiem produktiem un pakalpojumiem, un tas vēl vairāk pastiprina konkurenci, ar ko ES saskaras pasaules mērogā.

Vispār tiek plaši atzīts, ka tūrisms var ciest pats no saviem panākumiem, ja tā attīstība nebūs noturīga. Nekontrolēta tūrisma attīstība var apdraudēt bioloģisko daudzveidību, ekosistēmas funkcionēšanu, dabas bagātības un neatjaunojamo kultūras mantojumu vai pat pilsētu rajonu funkcionēšanu. Ekonomiskā, sociālā un ekoloģiskā noturība ir galvenie tūrisma ceļamērķu konkurētspējas un to iedzīvotāju labklājības, kā arī nodarbinātības radīšanas un dabas un kultūras objektu saglabāšanas un uzlabošanas faktori.

Lai risinātu tādas problēmas kā demogrāfiskās pārmaiņas, ārējā konkurence, noturības trūkums un specifisku tūrisma veidu pieprasījums, Eiropai savi pūliņi jāvirza uz konkurētspējas uzlabošanu. Konkurētspējīgāka tūrisma nozare un noturīgi galamērķi arī sekmētu atjaunotās Lisabonas stratēģijas panākumus, tūristu apmierinātību un pirmās vietas nodrošināšanu Eiropai pasaules tūristu izraudzīto ceļamērķu ziņā.

1.3. Dialogs un partnerība tūrismā ieinteresēto personu starpā

Tūrisms ir darbības joma, kurā iesaistītas dažnedažādas ieinteresētās personas un politikas pasākumi dažādos līmeņos. Tūrisma attīstība tos ietekmē un tiek to ietekmēta gan tieši, gan netieši. Lai veicinātu saskanīgu un noturīgu tūrisma attīstību, ir nepieciešams dialogs starp nozaru sociālajiem partneriem, ieinteresētajām personām un valsts iestādēm.

Nepieciešama arī visu iesaistīto ieinteresēto personu partnerība visos ar tūrismu saistītajos lēmumu pieņemšanas līmeņos. Partnerībai jābūt galvenajam darbības komponentam visos līmeņos (Eiropas, valsts, reģiona un vietējā; publiskajā un privātajā sektorā).

2. ATJAUNOTĀ EIROPAS TŪRISMA POLITIKA

Atbildei uz Eiropas tūrismam mestajiem izaicinājumiem ir vajadzīga vienota politika ES līmenī. Politika jākoncentrē uz skaidriem un reālistiskiem mērķiem, kas ir kopīgi lēmumu pieņēmējiem, darba devējiem un darbiniekiem, kā arī vietējiem iedzīvotājiem. Tai ir optimāli jāizmanto pieejamie resursi un jāliek lietā visas iespējamās sinerģijas. Tai jāpapildina viss līdz šim veikto darbību spektrs un noteikti jāvairo valsts un reģionālās politikas un pasākumu vērtība. Tādējādi visai tūrisma politikai Eiropā ir jāpapildina dalībvalstīs īstenojamā politika.

Komisijai ir nodoms ieviest atjaunotu Eiropas tūrisma politiku, balstoties uz līdzšinējo pieredzi un reaģējot uz šodienas uzliktajiem pārbaudījumiem. Politikas mērķis būs **uzlabot Eiropas tūrisma nozares konkurētspēju un radīt vairāk darbavietu un tās uzlabot, veicinot tūrisma noturīgu izaugsmi Eiropā un pasaulē.**

Īstenojot šo politiku, Komisija veidos ciešu partnerību ar dalībvalstu varas iestādēm un ieinteresētajām personām tūrisma nozarē.

Pēc līdz šim iegūtās pieredzes un viedokļu apmaiņas ar visdažādākajām ieinteresētajām personām Komisija uzskata, ka vispiemērotākie instrumenti politikas īstenošanai ir koordinācija Komisijā un valsts pārvaldes iestādēs, dažādu ieinteresēto personu sadarbība un īpašu atbalsta darbību ieviešana.

Galvenās jomas, uz kurām politika koncentrēsies:

2.1. Tūrisma ietekmējošo pasākumu integrācija

2.1.1. Labāks tiesiskais regulējums

Daudzās politikas jomās reglamentācijai var būt īpaša nozīme tūrisma nozares un tūristu ceļamērķu konkurētspējā. Tā kā ir daudzas politikas jomas, kas skar tūrismu, ir nepieciešams aktīvi veicināt reglamentācijas uzlabošanu gan valstu, gan Eiropas līmenī.

Paziņojumā „Labāks regulējums izaugsmei un darbavietām”[5] Komisija ir izklāstījusi revidētu pieeju, kas tālāk attīsta reglamentācijas uzlabošanu ar nolūku uzlabot Eiropas konkurētspēju. Tā koncentrējas uz šādām darbībām:

1) Ietekmes novērtēšanas (IN) uzlabošana un izmantošanas paplašināšana attiecībā uz jauniem priekšlikumiem. Šāda integrēta pieeja nodrošina to, ka tūrisms tiks pienācīgi ņemts vērā visā IN darbā ar priekšlikumiem, kas varētu iespaidot šo nozari.

2) Izskatāmo likumdošanas priekšlikumu caurskatīšana.

3) Spēkā esošo Eiropas tiesību aktu vienkāršošana[6]. Te būs pieskaitāmi arī tādi akti kā direktīva par ceļojumu kompleksiem un direktīva par izmantošanas laika sadalīšanu; pēdējā uzskatāma par prioritāti.

---

[5] KOM (2005) 97, 16.3.2005.

Komisija turpinās regulāri apspriesties ar ieinteresētajām personām par to, kā vienkāršošanas programma būtu jāattīsta turpmākajos gados. Tūrismā ieinteresētās personas tiek aicinātas aktīvi piedalīties šajos centienos uzlabot reglamentējošo vidi. Tādi pasākumi būtu jāizvērš arī valstu līmenī, lai izvairītos no kumulatīva administratīvā sloga tūrisma nozarei.

2.1.2. Politikas koordinācija

Vairumu Kopienas darbību, kas balsta Eiropas tūrisma nozares konkurētspēju, veic ar uzņēmējdarbības politikas instrumentiem. Tomēr tūrismu tieši vai netieši iespaido arī citas Eiropas politikas jomas[7].

Katru gadu tiks uzrādītas Komisijas Darba programmā iekļautās iniciatīvas, kas skar tūrismu, lai būtu drošība, ka to iespaids uz nozares konkurētspēju tiks ņemts vērā jau no paša sākuma. Tas saskan ar Eiropas Parlamenta prasību 2005. gada ziņojumā par noturīga Eiropas tūrisma jaunām perspektīvām un jaunām problēmām.[8]

Komisija turpinās iesāktos centienus efektīvi, laikus un pārredzamā veidā pastāvīgi informēt Tūrisma padomdevējas komitejas locekļus par Darba programmā iekļautajām iniciatīvām, kas saistītas ar tūrismu. Tas arī ļaus valsts pārvaldes iestādēm par Komisijas iniciatīvām regulāri informēt dažādās ieinteresētās personas valsts, reģionu un vietējā līmenī.

Komisija turpinās apspriesties ar tūrismā ieinteresētajām personām un informēt tās par jautājumiem un iniciatīvām, kas skar tūrismu. Tas ir interaktīvs process, kam kopumā bijuši pozitīvi rezultāti un kas jāpastiprina un nemitīgi jāuzlabo. Šajā sakarā nupat sagatavotā Zaļā grāmata par jūras lietām, kas aptver arī piekrastes un jūras tūrismu, būs vēl viena iespēja daudzām ieinteresētajām personām dot ieguldījumu ES politikas veidošanā.

2.1.3. Pieejamo Eiropas finansēšanas instrumentu izmantošanas uzlabošana

Tūrisms ir daudz ieguvis no finansiālā atbalsta, ko sniedz dažādi Eiropas finansēšanas instrumenti. Laikā no 2007. līdz 2013. gadam struktūrfondi un citas ES programmas finansiāli atbalstīs tūrisma uzņēmumu, pakalpojumu un infrastruktūras attīstību.

Komisija ir paredzējusi iespēju noturīgus ar tūrismu saistītus projektus finansēt caur Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF)[9], atbalstot sociālekonomisko attīstību. Atbilstīgi mērķiem „Konverģence", „Konkurētspēja un nodarbinātība" un „Eiropas teritoriālā sadarbība" ERAF atbalstīs noturīgākus tūrisma modeļus, lai bagātinātu kultūras un dabas mantojumu, attīstītu ar piekļūstamību un mobilitāti saistīto infrastruktūru un veicinātu IKT, novatoriskus MVU, uzņēmējdarbības tīklus un pudurus, pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību, kopīgu pārrobežu tūrisma stratēģiju un pieredzes apmaiņu reģionu starpā.

Vides un transporta infrastruktūru, kas abas ir ārkārtīgi svarīgas tūrismam, finansē arī Kohēzijas fonds.

---

6 Jau pieņemta tiesību akta piemērs ir Direktīva 2005/36/EK, kas konsolidē un modernizē noteikumus, kuri patlaban regulē profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, tūrisma nozares profesionāļiem atvieglinot pakalpojumu sniegšanu

7 Sk. http://europa.eu.int/comm/enterprise/services/tourism/policy-areas/measures.htm un citas iniciatīvas, piemēram, priekšlikums pieņemt direktīvu par pakalpojumiem iekšējā tirgū

8 PE 353.597/v03-00

9 Sk. http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

Tūrisma attīstība, ievērojot tās nodarbinātības potenciālu, ir svarīga joma Eiropas Sociālā fonda (ESF) intervencei. Līdz ar citiem ESF līdzfinansē projektus, kuru mērķis ir izglītības programmas un apmācība, lai tūrisma nozarē paaugstinātu ražīgumu un nodarbinātības un pakalpojumu kvalitāti.

ESF sniedz arī mērķtiecīgu apmācību apvienojumā ar nelielām uzņēmumu dibināšanas piemaksām tūrisma mikrouzņēmumiem. Šīs darbības palaikam ir ļoti efektīvas saimnieciskās aktivitātes un nodarbinātības radīšanā. Tas arī līdzfinansē darbības, kas atbalsta profesionālo mobilitāti.

Turpinot Eiropas Parlamenta iniciatīvu īpašu pasākumu ieviešanā nākamajā programmā *Leonardo da Vinci* (iekļaujas jaunajā Integrētajā mūžizglītības programmā)[10] stažieru un jauniešu mobilitātes sākotnējās profesionālās izglītības programmas veidā, Komisija 2005. gadā sāka virkni priekšpētījumu, kas palīdzēs identificēt varbūtēju Eiropas stažēšanās un apmācības modeļu pamatiezīmes. Šie pētījumi radīs labāku priekšstatu par iespējamiem šķēršļiem mobilitātei profesionālajā izglītībā. Tūrisms ir atzīts par varbūtēju izmēģinājuma nozari. Rezultātā būtu jānāk konkrētiem priekšlikumiem par risinājumiem, kas būs par pamatu īpašu darbību programmai, kas īstenojama šā izmēģinājuma projekta otrajā posmā.

Lauku apvidi ir kļuvuši pievilcīgāki un piedāvā daudzas vides ainavas, līdz ar to pēdējās desmitgadēs padarot lauku tūrismu par nopietnu lauku ekonomikas dažādošanas avotu, kas ir integrēts lauksaimniecības darbībās. Tas var kļūt par lielisku iespēju jaunām dalībvalstīm un kandidātvalstīm. Jaunais Eiropas Lauku attīstības lauksaimniecības fonds sniegs atbalstu šādām darbībām:

- lauksaimnieciskās ražošanas un produktu kvalitātes uzlabošana,
- vides un lauku ainavas uzlabošana,
- mudināšana uz tūrisma darbībām, īstenojot lauku ekonomikas dažādošanas mērķi,
- pētījumi un ieguldījumi, kas saistīti ar kultūras mantojuma saglabāšanu, atjaunošanu un vairošanu.

Jaunais Eiropas Zivsaimniecības fonds (*EFF*) kā jaunu prioritāru tematu ievieš „zvejas platību noturīgu attīstību". Tas tiecas mazināt zivsaimniecības nozares pārstrukturēšanas sociāli ekonomiskās sekas un reģenerēt no zivsaimniecības atkarīgos apvidus ar dažādošanas un nodarbinātības alternatīvu radīšanas palīdzību. Viena no jomām, uz kuru zvejnieki varētu pārvirzīt darbību, ir ekotūrisms. *EFF* atbalstīs arī mazos zivsaimniecības uzņēmumus un tūrisma infrastruktūru. Fonds arī atbalsta pārkvalificēšanas shēmas arodos, kas nebūs saistīti ar jūras zveju, bet var būt saistīti ar tūrismu.

Ierosinātā Konkurences un jauninājumu pamatprogramma[11] atbalstīs ES uzņēmumu, sevišķi MVU, konkurētspēju.

Pētniecība, ko atbalstīs ierosinātā 7. pamatprogramma pētniecības, tehnoloģijas attīstības un demonstrējumu jomā[12], var dot labumu tūrisma nozarei, piemēram, pētījumi par informācijas

---

10 KOM (2004) 474, 14.7.2004.
11 KOM (2005) 121 galīgais 6.4.2005.
12 Sk. http://europa.eu.int/comm/research/future/index_en.cfm

un saziņas tehnoloģijām, pavadoņu lietojumprogrammām, kultūras mantojumu un zemes izmantošanu. Tā attīsta tālāk iepriekšējās pamatprogrammas atbalstītos pētījumus, kuru rezultātus ir vērts izplatīt politikas veidotāju un ieinteresēto personu vidū.

Dalībvalstīm, reģioniem, pašvaldībām un nozares pārstāvjiem visos līmeņos ir jāsadarbojas, lai nodrošinātu to, ka tūrisms pilnā mērā gūst labumu no Eiropas finansēšanas instrumentiem un ka ar to rēķinās, plānojot visus saistītos projektus.

2.2. Tūrisma noturības veicināšana

2.2.1. Eiropas Tūrisma dienaskārtība 21

Izaugsmes un nodarbinātības izvirzīšana par tūlītēju mērķi iet roku rokā ar sociālo un ekoloģisko mērķu tuvināšanu. Atjaunotā Lisabonas stratēģija ir būtisks komponents Līgumā noteiktajam noturīgas attīstības virsmērķim – dzīves līmeņa un labklājības noturīga uzlabošana pašreizējām un turpmākajām paaudzēm.

Jau paziņojumā „Pamatievirze Eiropas tūrisma noturībai”[13] Komisija uzsvēra, ka ārkārtīgi svarīgi ir nodrošināt Eiropas tūrisma ekonomisko, sociālo un ekoloģisko noturību, dodot ieguldījumu Eiropas un pasaules noturīgā attīstībā un šās ekonomiski svarīgās nozares dzīvotspējā, turpmākā izaugsmē, konkurētspējā un sekmīgā komercdarbībā. Rezultātā ar paziņojumu tika sākta Eiropas Tūrisma dienaskārtības 21 sagatavošana.

2004. gadā Komisija izveidoja Tūrisma noturības grupu (*TSG*), lai mudinātu ieinteresētās personas uz sinerģijām un dotu ieguldījumu Dienaskārtības 21 procesā Eiropas tūrisma noturības labā. *TSG* sastāv no ekspertiem, kas samērīgā skaitā pārstāv nozares apvienības, ceļamērķus un arodbiedrības/pilsonisko sabiedrību. Ir pārstāvētas arī dalībvalstu pārvaldes iestādes un tādas starptautiskās organizācijas kā Pasaules tūrisma organizācija. *TSG* pievērš īpašu vērību jautājumiem, kas saistīti ar vidi.

TSG pabeigs darbu un iesniegs ziņojumu 2006. gadā. Uz šā pamata Komisija sāks organizēt turpmākos pasākumus un plāno ziņojumu papildināt, lai līdz 2007. gadam varētu iesniegt priekšlikumu par Eiropas Tūrisma dienaskārtību 21.

2.2.2. Īpaši atbalsta pasākumi Eiropas tūrisma noturībai

Eiropas Tūrisma dienaskārtības 21 izstrādāšana un īstenošana ir ilgtermiņa process. Šo darbu papildinot, Komisija plāno konkrētas darbības, kas sekmēs Eiropas tūrisma ekonomisko un sociālo noturību, piemēram:

- identificēt valstu un starptautiskos pasākumus, kas atbalsta ar tūrismu saistītos MVU un ievieš labas prakses apmaiņas procesu,
- izvērtēt labākas piekļūstamības tūrisma nozarē ekonomisko iespaidu uz makroekonomisko izaugsmi un nodarbinātību, MVU uzņēmējdarbības iespējām, pakalpojumu kvalitāti un konkurētspēju,
- uzlabot labas prakses apmaiņu „tūrismā visiem”,

[13] KOM (2003) 716 galīgais, 21.11.2003.

- publicēt rokasgrāmatu „Kā veidojamas mācību tēmas zonas tūrisma nozarē”, lai atbalstītu prasmju uzlabošanu tūrisma nozarē, iesaistot visas ieinteresētās personas,

- pētīt nodarbinātības tendences piekrastes un ar jūru saistītajās tūrisma nozarēs,

- izstrādāt oficiālu statistiku un pasūtīt *e-Business W@tch* pētījumus, kas novērtētu e-komercijas nozīmi un iespaidu tūrisma nozarē,

- turpināt savas iniciatīvas un kopdarbu ar dalībvalstīm, nozari un Pasaules tūrisma organizāciju, lai cīnītos pret bērnu seksuālo izmantošanu, it sevišķi gadījumos, kad tādus noziegumus izdara tūristi.

2.3. Tūrisma izpratnes un redzamības vairošana

2.3.1. Izpratnes par Eiropas tūrismu uzlabošana

Lēmumu pieņēmējiem gan publiskajā, gan privātajā sektorā ir vajadzīga laikus pieejama, saskaņota, vairāk detalizēta statistika. Padomes Direktīva 95/57/EK[14] par statistikas informācijas vākšanu tūrisma jomā tiks pārlabota, ievērojot Eiropas tūrisma attīstību un tās lietotāju vajadzības. Tā tiks pamatīgi uzlabota tādos aspektos kā laicīgums un punktualitāte, relevance un salīdzināmība.

Partnerībā ar dalībvalstīm, valstu statistikas institūtiem un citām ieinteresētajām personām tiks veicināta tūrisma satelītkontu (*TSA*) labāka saskaņošana un īstenošana, jo tie var palīdzēt labāk izprast tūrisma nozares patiesos apmērus un vērtību. Šajā darbā liels labums būs no Komisijas finansiāli atbalstītajos izmēģinājuma projektos gūtās pieredzes (2002–2006).

Statistikas birojs turpinās veidot speciālizdevumus un publikācijas, kas noder nozarei un valsts pārvaldes iestādēm, kā *Panorama on Tourism*, *Pocketbook on Tourism* un dažādie *Statistics in Focus* par tendencēm ziemā un vasarā, IKT tūrismā, kā eiropieši ceļo brīvdienās, nodarbinātību tūrismā utt.

2.3.2. Eiropas tūrisma ceļamērķu atbalstīšana

Tirgu globalizācija ir izraisījusi konkurences spiedienu, taču ir arī pavērusi iespējas, jo tūristi no jauniem tirgiem (kā Ķīna, Krievija un Indija) var atļauties augstvērtīgas brīvdienas. Tūristu piesaistīšana Eiropai nāks par labu izaugsmei un nodarbinātībai.

Veicinot Eiropas kā pievilcīgu tūrisma ceļamērķu kompleksa nonākšanu tirgū, Komisija finansēja Eiropas tūrisma ceļamērķu portāla izveidi. Tajā tiks iekļauta praktiska informācija par Eiropu, piemēram, ceļojumu plānošana (transports, laika apstākļi un kalendārs), vai ieteikumi „kur aizbraukt” un „ko izdarīt” un saites ar valstu tīmekļa vietnēm. Darbības fāze sākies 2006. gada martā, un portālu pārzinās Eiropas Ceļojumu komisija.

Eiropas pilsētas un reģioni rīko daudzus kultūras (kā Eiropas kultūras galvaspilsēta[15] vai festivāli) un sporta pasākumus, t. i., pasākumus, kam var būt svarīga loma rīkotāja ceļamērķa tēla pārdošanā pirms paša pasākuma, tā laikā un pēc tā. No tādiem pasākumiem īpašu labumu var gūt ar tūrismu saistītie MVU, ja tie pietiekami iesaistās visos organizēšanas posmos.

---

[14] Oficiālais Vēstnesis L 291, 6.12.1995., 32.–39. lpp.

[15] Sk. http://europa.eu.int/comm/culture/eac/other_actions/cap_europ/cap_eu_en.html

Komisija analizēs tādu pasākumu iespaidu uz MVU, kuri orientēti uz tūrismu. Šo darbību rezultāti un ieteikumi turpmāko pasākumu rīkotājiem tiks sniegti Eiropas konferencē.

Ļoti daudziem Eiropas tūrisma ceļamērķiem veidojas sekmīga prakse, kas veicina tūrisma noturību. Tāda prakse var kalpot par piemēru visiem ceļamērķiem, kas vēlas uzlabot savu tūrismu. Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, pētīs iespēju veicināt šādas labas prakses popularizēšanu, iespējams, ar balvu par Eiropas izcilāko ceļamērķi.

2.3.3. Tūrisma redzamības uzlabošana – kopīgs mērķis

Komisija partnerībā ar valstu pārvaldes iestādēm un nozares ieinteresētajām personām nepārtraukti strādā, lai vairotu Eiropas tūrisma redzamību un izpratni, jo tā sarežģītības dēļ tas bieži tiek skatīts tikai šaurā nozīmē, nevis kā parādība, kas skar daudzus ekonomiskās un sociālās faktūras elementus.

No 2002. gada katru gadu citā dalībvalstī tiek rīkots ikgadējs Eiropas tūrisma forums. Tas tiek organizēts ciešā sadarbībā ar Komisiju, dalībvalstīm un Eiropas tūrisma nozari. Foruma sarīkošana vairākās jaunajās dalībvalstīs (2004. g. Ungārijā, 2005. g. Maltā un 2006. gadā Kiprā) vairo šā pasākuma vērtību.

Komisija turpinās strādāt ciešā partnerībā ar visām iesaistītajām personām ar nolūku:

- nodrošināt, lai apspriežamie jautājumi attiektos uz pašreizējo kontekstu,
- palielināt tūrisma ieinteresēto personu atbildību par forumu,
- uzlabot šā pasākuma redzamību visā Eiropā.

Vairākas Padomes prezidentūras ir organizējušas tūrisma ministru sanāksmes, īpašas konferences un pasākumus vai kopīgi ar rīkotājām valstīm organizējušas Eiropas tūrisma forumu. Tādi pasākumi ir vērtīgi, jo tie veicina ciešus kontaktus starp lēmumu pieņēmējiem un ieinteresētajām personām, izgaismo konkrētas problēmas un paaugstina Eiropas tūrisma redzamību. Komisija turpinās aktīvi atbalstīt tādas iniciatīvas un aicinās nākamās prezidentūras rīkoties līdzīgi.

3. SECINĀJUMI

Tūrisma sarežģītība un iesaistīto personu lielā daudzveidība prasa visu ieinteresēto personu sadarbību, plānojot un īstenojot attiecīgo Eiropas politiku un pasākumus. Kopienas iestādēm, valstu pārvaldes iestādēm, arodorganizācijām, darba devējiem un darbiniekiem, NVO un zinātniekiem ir jāveido partnerības visos līmeņos, lai uzlabotu konkurētspēju un demonstrētu Eiropas tūrisma nozīmi. Eiropas tūrisma forumu laikā var regulāri pārskatīt kopdarba un partnerības attīstību atjaunotās politikas ietvaros.

Šajā paziņojumā izklāstīts, ko un kā Komisija iecerējusi darīt tūrisma jomā pašreizējā ES tiesiskā regulējuma robežās, lai noturīgā veidā labāk izmantotu nozares izaugsmes un nodarbinātības potenciālu. Tajā arī aprādīts, kā dažādas ieinteresētās personas var iesaistīties Kopienas pasākumos. Atjaunotā politika skar visus galvenos Eiropas politikas veidošanas aspektus un dod iespēju konstruktīvi līdzdarboties ikvienam interesentam. Tās panākumu atslēga ir visu ieinteresēto personu atsaucība un aktīva iesaiste.